

UNIVERSITEIT TWENTE.

Voorzitter URaad

COLLEGE VAN BESTUUR

VAN
I.S.M. Boomkamp, MSc.
T +31 53 4894363
i.s.m.boomkamp@utwente.nl

DATUM
26 februari 2013
ONS KENMERK
S&B/399.752/ib

PAGINA
1 van 3

ONDERWERP
Leermiddelen

Geachte Voorzitter,

Met deze brief wil ik graag ingaan op de schriftelijke rondvraagpunten van de overlegvergadering van 13 februari jl. over het onderwerp leermiddelen. Allereerst zal ik starten met het geven van een algemene reactie waarna ik de vragen afzonderlijk zal beantwoorden.

Het is uiteraard van belang om aandacht te besteden aan de kosten voor leermiddelen om zo de kosten voor studenten beheersbaar te houden. De bewaking hiervan wordt gezien als een taak van opleidingsdirecteuren en opleidingscommissies. De clustertrekkers zijn allen van mening dat, voor zover nu zichtbaar, deze kosten niet substantieel zijn gestegen t.o.v. de huidige situatie. Wel wordt opgemerkt dat de kosten voor leermiddelen van een module vergeleken moeten worden met 3 vakken van 5 EC en niet met 1 vak van 5 EC. Tevens wordt er altijd gebruik gemaakt van legale leermiddelen en zijn deze vaak in een latere module opnieuw te gebruiken.

Het afspreken van (uniforme) richtbedragen per module wordt daarom niet zinvol geacht. Als uitgangspunt zou kunnen gelden dat de kosten voor een bachelor cohort in het TOM niet substantieel af mogen wijken van de kosten voor een bachelor cohort in de oude situatie. Echter is dit pas te beoordelen na herontwerp van meerdere modules of zelfs na herontwerp van een gehele opleiding.

Beantwoording van de door de UR gestelde vragen:

- 1. Bent u bekend met gevallen waarin vijf of meer vakgroepen bijdragen aan een module en daarbij allemaal leermiddelen kiezen voor de door hen ingebrachte leerstof en die voor de student verplicht stellen?**
Het is bekend dat dit van toepassing is bij de clusters ICT en Health. Waar dit bij het cluster ICT het geval is, zijn de leermiddelen in principe bruikbaar binnen meerdere modules. Bij Health wordt er door de opleidingen in de gaten gehouden of de kosten redelijk blijven.
- 2. Bent u het met de raad eens dat onder de voorgenoemde leermiddelen niet alleen boeken maar ook benodigde software (bijvoorbeeld programmeeromgevingen voor Technische Informatica) en hardware (bijvoorbeeld microcontrollers voor Creative Technology) vallen?**
Ja, onder leermiddelen moet ook de benodigde software en hardware vallen.
De door de raad genoemde microcontroller is niet modulespecifiek, maar valt in dezelfde categorie als de verplichte laptop. Studenten worden hierover voor aanvang van de studie geïnformeerd.

- 3. Bent u het met de raad eens dat het onwenselijk is als studenten worden opgezadeld met torenhoge kosten voor leermiddelen die voor hen niet te voorzien of te vermijden zijn?**
Ja, dit is onwenselijk. Het CvB heeft overigens geen directe aanleiding te denken dat de kosten binnen TOM beduidend hoger zullen zijn dan in de huidige situatie.
- 4. Bent u het met de raad eens dat, indien dit inderdaad dreigt te gebeuren, het belangrijk is richting de ontwikkelaars van modules aan te geven om waar mogelijk binnen modules of tussen modules redundante of te dure leermiddelen te doen vervallen of te vervangen door goedkopere middelen?**
Wanneer goedkopere leermiddelen even goed zijn als duurdere leermiddelen is dit een mogelijke oplossing. Daarnaast is een aantal andere oplossingen denkbaar dat, wanneer daar aanleiding toe is, onderzocht kan worden. Voorbeelden hiervan zijn;
- materialen delen in meerdere modules
 - gebruik maken van software die voordelig via licenties is te verkrijgen
 - in plaats van boeken gebruik maken van artikelen en e-books en waar mogelijk open source leermiddelen
 - het laten maken van een customized boek door uitgever (= hoofdstukken uit verschillende boeken in één nieuw boek laten zetten)
 - literatuur zodanig voorschrijven dat er onder bepaalde PRO reader normen gebleven wordt, zodat dit op Blackboard gezet kan worden. (Bijvoorbeeld maximaal 10.000 woorden maar minder dan 1/3e van een boek.)
- 5. Bent u het met de raad eens dat het onwenselijk is dat docenten, zoals op dit moment gebeurt, studenten adviseren om hun leermiddelen te verkrijgen uit illegale bronnen of de grijze gebieden daaromheen omdat er niet is nagedacht over de kosten van deze leermiddelen en mogelijke alternatieven?**
Het is een onwenselijke situatie dat studenten hun leermiddelen verkrijgen uit illegale bronnen. Temeer omdat er organisaties zijn die veelal goede en goedkope licenties kunnen verstrekken, bijvoorbeeld Surfspot. Overigens herkent het CvB het signaal, dat dergelijke adviezen door docenten worden verstrekt, niet.
- 6. Bent u het met de raad eens dat een balans gezocht dient te worden tussen de best mogelijke leermiddelen enerzijds en de betaalbaarheid van deze leermiddelen anderzijds zonder hierbij studenten en docenten te bewegen de grenzen van de wet op te zoeken of die te overschrijden?**
Ja, het CvB is het hier mee eens.
- 7. Bent u het, samenvattend, met de raad eens dat alle docenten in de moduleteams en opleidingen als geheel een coherente, doordachte en betaalbare set aan leermiddelen dienen te kiezen voor hun modules?**
Ja, maar het CvB vraagt zich wel af of de module hierbij het uitgangspunt moet zijn of de opleiding als geheel. Het is bijvoorbeeld goed mogelijk dat studenten voor de eerste modules meer leermiddelen aan moeten schaffen en die in latere modules worden hergebruikt, waardoor de kosten voor latere modules lager liggen.
- 8. Ziet u maatregelen als het vaststellen van een normbedrag voor de gemiddelde kosten van leermiddelen per module waarbij kosten voor materialen die in meerdere modules gedeeld worden ook als zodanig gealloceerd worden (i.e. bij een leermiddel dat drie kwartielen gebruikt wordt worden de kosten ook gespreid over drie modules) als een mogelijkheid?**
De kosten verschillen mogelijk sterk per opleiding. Een normbedrag dat gelijk is voor alle opleidingen lijkt daarom niet direct relevant. Als uitgangspunt zou kunnen gelden dat de kosten voor een bachelor cohort in het TOM niet substantieel af moeten wijken van de kosten voor een bachelor cohort in de oude situatie.

UNIVERSITEIT TWENTE.

DATUM
26 februari 2013

ONS KENMERK
S&B/399.752/ib

PAGINA
3 van 3

Het spreiden van de kosten, zoals in de voorgestelde vorm, lijkt vanuit bedrijfsmatig oogpunt niet wenselijk. Nogmaals wordt benadrukt dat het CvB geen directe aanleiding ziet te denken dat de kosten binnen TOM beduidend hoger zullen zijn dan in de huidige situatie.

9. Zo ja, welke maatregelen zijn hiertoe getroffen en wat zijn uw bevindingen naar aanleiding van deze maatregelen?

Deze vraag is onvoldoende duidelijk om een antwoord te geven.

Namens het College van Bestuur,

mr. H.J. van Keulen,
Secretaris van de Universiteit